

پرسش‌ها و پاسخ‌ها

سیستم‌های اطلاعات مدیریت

پیشرفته

دکتر هوشنگ مؤمنی

انتشارات
سپهر

۱۳۹۰

سرشناسه	: مؤمنی، هوشنگ، ۱۳۲۱-
عنوان و نام پدیدآور	: سیستم‌های اطلاعات مدیریت پیشرفته (پرسش‌ها و پاسخ‌ها)/ هوشنگ مؤمنی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات ستاره سپهر، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: شش، ۳۰۶ص.
شابک	: ISBN 978-600-91985-1-1 ریال ۸۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: پشت جلد به انگلیسی
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: نظام‌های اطلاعاتی مدیریت - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع	: تجزیه و تحلیل سیستم‌ها - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع	: تکنولوژی اطلاعات - مدیریت - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع	: منابع اطلاعاتی - مدیریت - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ۹۵۰۹۵۸ ۸ س ۸ م/۶/۵۸ T
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۸/۴۰۳۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۳۴۵۸۰
Advanced Management Information Systems (Questions & Answers), Hooshang Momeni	

سیستم‌های اطلاعات مدیریت پیشرفته (پرسش‌ها و پاسخ‌ها)

تألیف: دکتر هوشنگ مؤمنی

مسئول فنی: معصومه نصابی

طراحی روی جلد و ویرایش: مژگان کریمی

ناشر: انتشارات ستاره سپهر

چاپ اول: ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۹۸۵-۱-۱

حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

تلفن مرکز پخش: ۸۸۹۴۴۰۶۱، ۸۸۹۴۳۸۴۶

نمابر: ۸۸۹۳۵۹۷۵

پیام‌نگار: HooshangMomeni@yahoo.com   info@sepehr-bookshop.com

تارنما: www.sepehr-bookshop.com

تهران، خیابان ولی عصر، پایین‌تر از میدان ولی عصر، کوچه فیروزه،
برج جنوبی مجتمع تجاری و اداری ولی عصر، طبقه چهارم، شماره ۷۰

به نام خداوند جان و خرد

فهرست مطالب

پنج	سرآغاز
۱	بخش اول پرسش‌های کوتاه سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت (پیشرفته)
۳	راهنما پرسش‌های کوتاه
	پرسش‌های مفهومی از واژه‌های کلیدی و فصل‌های کتاب
۵	سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت (پیشرفته)
۷	تعاریف و مفاهیم واژه‌های سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت
۹	پرسش‌های مفهومی
۱۹	پرسش‌های کلی
۳۱	بخش دوم واژه‌های کلیدی برای پاسخ‌ها و پرسش‌ها
۳۳	مقدمه واژه‌های کلیدی
۳۵	تعاریف واژه‌های کلیدی
۴۳	پرسش‌های کوتاه (۱) فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات
۵۹	پرسش‌های کوتاه (۲) پایگاه داده‌ها - بانک‌های اطلاعاتی
	واژه‌های کلیدی:
۶۵	فصل اول فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات بازرگانی و تجارت
۷۳	فصل دوم فناوری‌های ارتباطات

۸۵	بازرگانی الکترونیک	فصل سوم
۹۷	تجارت الکترونیکی	فصل چهارم
۱۰۷	بازاریابی الکترونیکی	فصل پنجم
۱۱۵	نرم افزارهای کاربردی در بازرگانی و مدیریت	فصل ششم
۱۲۹	راهبردهای فناوری های اطلاعات و ارتباطات	فصل هفتم
۱۳۷	مراحل اجرایی پروژه های فناوری های اطلاعات و ارتباطات	فصل هشتم
۱۵۱	چالش های اخلاقی و ایمنی	فصل نهم
۱۶۳	مدیریت فناوری های اطلاعات و ارتباطات	فصل دهم
۱۷۵	سخت افزارهای رایانه ها	فصل یازدهم
۱۸۹	نرم افزارهای رایانه ها	فصل دوازدهم
۲۰۱	بخش سوم پروژه های گروهی	
۲۸۱	بخش چهارم واژه نامه فناوری های اطلاعات و ارتباطات	

سرآغاز

با سپاس فراوان از اساتید و دانشجویان گرامی برای استقبال از کتاب سیستم‌های اطلاعات مدیریت - پیشرفته. خوشبختانه این کتاب به چاپ سوم رسیده است و در دانشگاه‌ها به عنوان کتاب درسی دوره کارشناسی ارشد انتخاب و تدریس می‌شود.

در این فرصت وظیفه خود دانستم تا با بهره‌گیری از تجربیات سالیان دراز تدریس در دانشگاه‌ها و مشاور و مجری طراحی سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در سازمان‌های بزرگ کشور، نسبت به جمع‌آوری تجربیاتم در مجموعه تکمیلی پیوست کتاب با نام **سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت - پیشرفته (پرسش‌ها و پاسخ‌ها)** اقدام نمایم. این کتاب از چهار بخش به شرح زیر تشکیل شده است:

بخش اول شامل پرسش‌های کوتاه است که برای یادآوری واژه‌های کلیدی فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات تهیه شده است. دانشجویان برای پاسخ به پرسش‌های این بخش تمام فصول کتاب را مطالعه خواهند کرد و واژه‌های معمول و متداول را که دارای استانداردهای جهانی است فرا می‌گیرند.

بخش دوم شامل پرسش‌های مربوط به تعاریف واژه‌های کلیدی است. کوشش شده است تا بهترین و علمی‌ترین تعاریف برای واژه‌های کلیدی انتخاب و در ابتدای فصل ارائه و بر پایه این تعاریف پرسش‌های مربوط تهیه شود. موضوعات این بخش برپایه دانش فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات فصل‌بندی و گروه‌بندی شده‌اند. بنابراین فراگیری موضوعات فصل‌ها برای پاسخ به پرسش‌ها ضروری است. در این بخش برای هر فصل پاسخ‌نامه تهیه شده که در انتهای هر فصل آمده است. پاسخ‌های انتخاب شده بهترین و مناسب‌ترین تعاریف برای پرسش‌ها است.

بخش سوم پرسش‌ها برای پروژه‌های «کارگروهی» طراحی شده است. این بخش دارای ساختار جدیدی است. بدین ترتیب که چکیده‌ای از اطلاعات و مطالب مهم دانش فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات برای راهنمایی دانشجویان در جهت استفاده از

فصل‌های مربوط به سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت ارائه شده است. ساختار اجرایی پروژه نیز برای هدایت دانشجویان، پیشنهاد شده است. در این زمینه پرسش‌هایی برای کارگروه آمده است که باید برای آن پاسخ تهیه شود و همچنین از دانشجویان خواسته شده تا در پایان گزارش‌های کارگروه تعاریف واژه‌های کلیدی مربوط به پروژه خود را انتخاب و در انتهای گزارش‌های پروژه ارائه دهند. دلیل پافشاری برای فراگیری واژه‌های کلیدی این است که سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت و فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات دارای فرهنگ و ارزش‌های علمی در حال پیشرفت است و فراگیری این زبان گفتگوی حرفه‌ای، تخصصی و بین‌المللی برای مدیران و کارشناسان فناوری‌های رایانه‌ای ضروری است.

بخش چهارم کتاب را واژه‌نامه تشکیل می‌دهد. واژه‌های متداول و استاندارد بین‌المللی با ترتیب الفبایی جمع‌آوری و در اختیار دانشجویان قرار گرفته است. در صورتی که دانشجویان به واژه‌ای برخورد کنند که در پی معنا و تعریف معادل فارسی آن باشند با مراجعه به واژه‌نامه و سپس پی‌گیری آن در تعاریف واژه‌های کلیدی بهترین و کوتاه‌ترین مفاهیم را خواهند یافت.

در پایان یادآور می‌شوم هدف این مجموعه «سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت - پیشرفته، پرسش‌ها و پاسخ‌ها» هدایت دانشجویان به کاربردی کردن اطلاعات و دانشی است که از درس و موضوعات فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و مدیریت آن به دست می‌آورند. بنابراین تعیین پروژه‌های کارگروهی برای دانشجویان کارشناسی ارشد ضروری است.

امیدوارم از نظرات اساتید محترم و دانشجویان گرامی برخوردار باشم. پیروزی شما را آرزومندم.

هوشنگ مؤمنی

زمستان ۱۳۹۰

HooshangMomeni@yahoo.com

info@sepehr-bookshop.com

WWW.Sepehr-Bookshop.com

تلفن : ۰۲۱-۸۸۹۴۴۰۶۱

دورنما : ۰۲۱-۸۸۹۳۵۹۷۵

راهنما

پرسش‌های کوتاه

با توجه به فصل مربوط، برای هر پرسش پاسخ کوتاه و روشن بنویسید. تمام پاسخ‌ها را از واژه‌های فنی و مدیریتی که در فصول کتاب دقیقاً تعریف شده است انتخاب و بیرون آورید. برای واژه‌ها تعاریف استاندارد در کتاب آمده است که باید فراگیرید.

هدف از این پرسش‌ها آشنایی شما با تعاریف واژه‌های نو در فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات، سیستم‌های اطلاعات و ارتباطات و مدیریت آن است.

برای پرسش‌های تشریحی گزارش تهیه کنید گزارش شما باید دارای شکل‌بندی، ساختار، مقدمه، چکیده، تحلیل، و نتیجه‌گیری باشد.

برای پاسخ به پرسش‌های کارگروهی سعی کنید پاسخ‌های مشروح و با توضیح کامل حداقل در ۱۰ صفحه نوشته شود. ساختار گزارش‌های مشروح و توضیحی شما باید دارای مقدمه و ساختار تقسیم وظایف کار در میان گروه پژوهش و تحقیق باشد.

نخست بهتر است فرآیند و فراروش تحقیق و کارگروهی را ترسیم کنید و شرح دهید. سپس دلایل خود را در مورد نتایج به دست آمده به طور مشروح بنویسید. اگر می‌توانید گام بعدی پژوهش و تحقیق را براساس نتایج کارگروهی خود پیشنهاد دهید.

توجه کنید این پرسش‌ها برای راهنمایی فراگیری دانشجویان گرامی تهیه شده است. اساتید گرامی می‌توانند پرسش‌های کامل‌تری را برای آزمون فراگیری دانشجویان برپایه مطالب، گفتارها، سخنرانی‌ها، و طرح درس‌ها تهیه نمایند.

تعاریف و مفاهیم

واژه‌های سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت

در این بخش برای پاسخ‌های پرسش‌ها باید از مفاهیم و کلیدواژه‌های استانداردهای بین‌المللی استفاده کنید. در کتاب همه مفاهیم و واژه‌های کلیدی تعریف شده است.

پرسش‌های مفهومی

۱. داده و اطلاعات با یکدیگر چه فرقی دارند و وجه تمایز آن‌ها در چیست؟ تعریف دقیقی از هر یک ارائه دهید.
۲. پیشرفت‌هایی را که تاکنون در زمینه اطلاعات و فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات به وجود آمده است، نام ببرید.
۳. در دهه اول قرن بیست و یکم دستاوردهای طراحی، اجرا و به کارگیری سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در سازمان‌های بزرگ چه بوده است؟ بحث کنید.
۴. اجزاء و عناصر سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را بحث کنید و ارتباط روند رشد و تکاملی تئوری‌های مدیریت را با MIS شرح دهید. کدام یک از تئوری‌های مدیریت نقش و تأثیر به‌سزایی در تکوین و اجرای سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت داشته است؟
۵. زیرمجموعه‌های سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را به روش منطقی در نمودار سلسله مراتبی ترسیم و زیرنظام‌ها را تشخیص و تعیین کنید. چگونگی ارتباط آن‌ها را با یکدیگر بحث نمایید.
۶. مفاهیم سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت چیست؟ کدام یک از مفاهیم و تعاریف به نظر شما منطقی‌تر است؟
۷. جایگاه سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در ساختار سازمانی در کجا باید قرار گیرد؟ چرا؟ توضیح دهید.
۸. وظایف مدیریت را در اجرای ساختار سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت بحث کنید.
۹. لایه‌های ساختاری سطوح مدیریت و سه لایه اصلی و اساسی سطوح مدیریت کدام‌اند؟ تفاوت‌های آن‌ها چیست؟
۱۰. مفاهیم سیستم یا نظام را بحث کنید و ویژگی‌های سیستم را بیان کنید.
۱۱. گونه‌های سیستم‌ها و چگونگی تقسیم‌بندی آن را شرح دهید. تفاوت بین سیستم‌های طبیعی و سیستم‌های ساخت بشر چیست؟

۱۲. نمایه یا الگو را تعریف کنید و تقسیم‌بندی آن را بحث کنید. چگونگی ساخت یک الگو یا نمایه را با ترتیب اجرای آن شرح دهید.
۱۳. برتری‌های کاربرد الگوها یا نمایه‌ها چیست؟ درباره نمایه یا الگوهای فرآیندی بحث کنید.
۱۴. از نگره‌های مدیریت کدام یک زیربنای بررسی سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را تشکیل می‌دهد؟ بحث کنید.
۱۵. دلایل رد و یا کامیابی اجرای سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت چیست؟
۱۶. نگرش سیستمی و وظایف مدیریت را در این نگرش شرح دهید.
۱۷. در صورتی که به‌عنوان مدیر یک سازمان انتخاب شوید کدام یک از نگرش‌های مدیریت را الگوی رفتاری خود قرار می‌دهید؟ آیا انتخاب شما ارتباطی به موضوع فعالیت و اهداف و وظایف سازمان دارد؟
۱۸. کدام یک از نگره‌های مدیریت در کشور ایران بیشتر اجرایی است؟ آیا نگره‌های مدیریت کلاسیک و سنتی و یا مدرن در کشورهای جهان سوم به سهولت قابل اجرا هستند و یا نیاز به بومی‌سازی با فرهنگ کشورها را دارند؟ چرا؟ بحث کنید.
۱۹. سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت (MIS) در سازمان‌های دولتی و خصوصی در کشورهای جهان سوم چگونه می‌تواند به اجرا درآید؟ توضیح دهید.
۲۰. اجزاء سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را از دیدگاه ساختاری بیان کنید.
۲۱. نگرش سیستمی به ساختار سازمانی را توضیح دهید.
۲۲. ساختارهای یک، دو، سه و پنج بعدی را شرح دهید.
۲۳. زیرمجموعه‌های سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را نام ببرید و ویژگی‌های آن را شرح دهید.
۲۴. معنا و مفهوم اطلاعات را تعریف و بحث کنید.
۲۵. روال‌های اطلاعاتی را شرح دهید.
۲۶. ارزش اطلاعات را توضیح دهید و عوامل آن را بحث کنید. چگونگی محاسبه ارزش کمی و کیفی اطلاعات را شرح دهید.
۲۷. روش‌های دستیابی به اطلاعات کدام‌اند؟ شرح دهید.
۲۸. چرخه زیست اطلاعات را توضیح دهید.
۲۹. مدیریت بانک‌های اطلاعاتی را تعریف کنید.

۳۰. اطلاعات منابع هفت‌گانه مدیریت را نام ببرید. آیا امکان به‌دست آوردن منابع و سرچشمه‌ها به آسانی وجود دارد؟ یا نیاز به برنامه‌ریزی دقیق است؟
۳۱. ناهمگونی در تعاریف اطلاعات چگونه به‌وجود می‌آید؟
۳۲. مفهوم بانک‌های اطلاعاتی چیست؟
۳۳. مدل‌های سازماندهی بانک‌های اطلاعاتی را بحث کنید.
۳۴. فرهنگ داده‌ها و اطلاعات را شرح دهید.
۳۵. چهار وظیفه برای سازماندهی و مدیریت اطلاعات کدام است؟ نام ببرید.
۳۶. اهم اقداماتی را که برای طراحی، سازماندهی و ایجاد فرهنگ داده‌ها می‌توان انجام داد، نام ببرید.
۳۷. اهداف واحد مدیریت منابع اطلاعات را بحث کنید و جایگاه آن را در سازمان تعیین نمایید؟ چه عواملی سبب افزایش بهره‌وری در این واحد می‌شود؟
۳۸. راهبردهای انتخاب و ارزشیابی یک سیستم را توضیح دهید.
۳۹. سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت MIS را در جهت اجرای وظایف مدیریت، شامل تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و کنترل با شرح ماتریس‌ها و چگونگی عملکرد آن‌ها و مراحل اجرای آن توضیح دهید.
۴۰. انواع کنترل‌ها و تقسیم‌بندی آن‌ها چیست؟ معیارهای ارزیابی کنترل را شرح دهید.
۴۱. اهم اطلاعات در سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت و چگونگی بهره‌گیری از آن را توضیح دهید.
۴۲. شیوه‌ها و روش‌های استفاده از اهرم اطلاعات را در افزایش بهره‌وری، بهینه‌سازی، مدیریت سرچشمه‌ها، بهبود و ارائه خدمات فروش، و سهم بازار بحث کنید.
۴۳. مراحل طراحی سیستم اطلاعاتی مدیریت را به‌طور کامل توضیح دهید.
۴۴. دلایل ترس مدیران از اجرای سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت چیست؟
۴۵. نمودار تجزیه و تحلیل، طراحی سیستم‌ها و مراحل بازبینی را ترسیم کنید.
۴۶. بیانیه نیازمندی‌ها چیست و چگونه باید تهیه شود؟
۴۷. روش‌های مختلف جایگزینی و انتقال سیستم را توضیح دهید.
۴۸. ساختار سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت بازرگانی و مراحل اصلی آن را شرح دهید.
۴۹. سطوح مدیریت را توضیح دهید و طیف برنامه‌ریزی فناوری‌های سازمان را شرح دهید.

۵۰. مراحل برنامه‌ریزی اطلاعاتی بازرگانی را بحث کنید.
۵۱. توانمندی سیستم‌های اطلاعاتی بازرگانی را شرح دهید.
۵۲. عوامل تهیه و تنظیم راهبرد سیستم‌های اطلاعاتی سازمان کدام‌اند؟ شرح دهید.
۵۳. موانع و تنگناها برای اجرای پروژه‌های سیستم اطلاعاتی کدام‌اند؟ بحث کنید.
۵۴. جایگاه و ساختار سیستم‌های اطلاعاتی و وظایف اصلی این نظام را در سازمان‌های بازرگانی توضیح دهید.
۵۵. گام‌های اصلی برای ورود، پردازش و تهیه گزارش‌های سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را بحث کنید.
۵۶. چرخه حل مسئله و مشکل را در پروژه تحقیقی و پژوهشی توضیح دهید و با ذکر مثالی چگونگی برخورد منطقی بشر با مسائل را شرح دهید.
۵۷. ویژگی‌های اطلاعات پرورده چیست؟ تفاوت و تمایز آن با اطلاعات خام را نام ببرید.
۵۸. سیستم‌های اطلاعاتی تراکنشی با رسم نمودار را شرح دهید. ساختار فرآیند آن را توضیح دهید.
۵۹. تفاوت سیستم‌های تصمیم‌یار و خبره در چیست؟ ارتباط آن‌ها را با سیستم‌های اطلاعاتی مدیران عالی و استراتژیک سازمان شرح دهید.
۶۰. طبقه‌بندی کاربردهای پردازش اطلاعات را در سیستم‌های اطلاعاتی تراکنشی بحث کنید.
۶۱. مراحل چرخه عمومی زیست یک سیستم را با رسم نمودار شرح دهید.
۶۲. تفاوت بین چرخه عمومی زیست سیستم و چرخه سیستم‌های اطلاعاتی چیست؟
۶۳. سطوح تصمیم‌گیری بر پایه سیستم‌های اطلاعاتی را شرح دهید.
۶۴. عوامل و معیارهای ارزیابی چرخه زیست سیستم را بحث کنید.
۶۵. ارزیابی پایداری عملکرد سیستم‌ها را شرح دهید.
۶۶. جایگزینی و گم‌کردن یک سیستم بر روی سیستم دیگر چگونه می‌تواند صورت گیرد؟ شرح دهید.
۶۷. چرخه ایجاد و گسترش سیستم‌های اطلاعاتی را توضیح دهید.
۶۸. گونه نمودارهای ساخت یافته را بحث کنید و تفاوت آن‌ها را بیان کنید؟